

Není Ibalgin jako IbalGIN

Parodie může být podstatou úspěšné komunikace. Jejím účelem by ale nemělo být uvedení v omyl ani vyvolávat nebezpečí záměny

Text KAROLÍNA STEINEROVÁ
A TEREZA HRABÁKOVÁ
Havel & Partners

Vtip a parodie prodávají. Lidé takovou reklamu sami sdílejí na sociálních sítích a marketingové týmy si mnou ruce, že se stal z jejich reklamy virál. Parodie v reklamě tak může být efektivním nástrojem pro zvýšení povědomí o značce. Měla by se ale vždy používat s opatrností a s respektem k etickým i právním zásadám, zvláště když se v ní produkt „sveze“ na jiné značce.

Kde je hranice, co je dovoleno, a co už ne? Podle autorského zákona „do autorského práva nezasahuje ten, kdo užije dílo pro účely karikatury nebo parodie“. Jenže zákon o ochranných známkách podobné ustanovení neobsahuje. A ani v evropském právu výslovná výjimka pro parodii ochranné známky neexistuje. Důvodem je pravděpodobně odlišná povaha autorského díla a ochranné známky.

Zatímco autorské dílo vnímáme spíše jako kulturní obohacení veřejnosti, primárním účelem ochranné známky je její hospodářské využití spočívající v odlišení výrobků nebo služeb jednoho subjektu od výrobků nebo služeb jiného. Koexistence dvou stejných nebo podobných ochranných známek je proto nežádoucí.

Podobnost, respektive asociace je naopak samou podstatou parodie. Na druhou stranu, účelem úspěšné parodie není uvádět veřejnost v omyl ani vyvolávat nebezpečí záměny – veřejnosti by v případě parodie (a to se vztahuje i na ochranné známky) mělo být zřejmé, že vlastník parodované ochranné známky by takovou parodickou známku nevytvořil.

Parodii se zpravidla snaží „přizívit“ méně známé značky na těch známějších. O tom, nakolik došlo k porušení práv, rozhodují v konečném důsledku soudy a úřady. A je zejména na nich, jak se vypořádají se střetem dvou označení, z nichž jedno paroduje druhé. Jedna taková soudní bitva právě probíhá.

Zdroj: FRUKO-SCHULZ

Alkoholický nápoj IbalGIN byl uveden na trh v roce 2021. Ibalgin připomínají etikety i název, ale také růžová barva nápoje, která má slovy ředitele Josefa Nejedlého na léky narážet.

ABSURDITA ZÁMĚNY?

Farmaceutický gigant, společnost Sanofi, podal u soudu v Praze návrh na vydání předběžného opatření a následně žalobu na českého výrobce alkoholických nápojů Fruko-Schulz, který od roku 2020 vyrábí růžový alkoholický nápoj IbalGIN.

Pokud máte pocit, že vám to něco připomíná, máte pravdu. Název ginu je inspirován známým lékem na bolest a snížení horečky. Sanofi, jakožto výrobce růžových pilulek a vlastník několika slovních ochranných

známek „Ibalgin“ registrovaných zejména v oblasti léčiv a farmacie, je přesvědčena, že růžový gin zasahuje do jejich práv k ochranné známce a výrobce ginu se dopustil nekalé soutěže.

Aby byl celý případ ještě zajímavější, výrobce ginu je sám majitelem ochranné známky „Ibal“ platné pro alkoholické nápoje a zároveň si u Úřadu Evropské unie pro duševní vlastnictví (EUIPO) registroval i etiketu pro lahve IbalGINU.

Podle Fruko-Schulz navíc neexistuje u těchto výrobků reálná pravděpodobnost záměny. Výrobce ginu argumentuje, že je absurdní se domnívat, že by člověk, který má chuť na růžový gin s tonikem, šel do lékárny, a naopak, že nemocný člověk by se cestou od lékaře zastavil místo v lékárně v baru a trval na tom, aby mu prodali tabletku proti bolesti hlavy.

ROZHODNUTO NENÍ

V tomto případě se nicméně soudy musejí ještě vypořádat s tím, nakolik souvislost těchto dvou výrobků zasahuje do dobrého jména léku Ibalgin a zda spojení mezi oběma výrobky může vést k poškození dobrého jména společnosti Sanofi nebo k jeho zneužití.

Názor vyjádřil už Vrchní soud v Praze, který dospěl k závěru, že společnosti Sanofi a Fruko-Schulz si na trhu nekonkurují a jejich výrobky nepatří do stejných odvětví, nejsou tedy vzájemně zastupitelné. Podle odvolacího soudu navíc ani výrobce léků neprokázal, že by jednání výrobce ginu bylo v rozporu s dobrými mravy soutěže nebo že by namítané ochranné známky společnosti Sanofi byly ochrannými známkami s dobrým jménem. Rozhodnutí se ovšem týkalo zatím předběžného opatření a skutečná bitva, tedy soudní řízení ve věci samé u Městského soudu v Praze, teprve začne. Na to, jak to celé dopadne, si ale budeme muset ještě počkat. [M](#)